

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/18-21

T.C
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ

Esas No: 2006/17480
Karar No: 2006/24768
Tarihi: 25.09.2006

- GEÇERLİ NEDENİN VARLIĞI SONUCUNA SADECE TANIK ANLATIMLARIYLA ULAŞILAMAYACAĞI
- İŞYERİ KAYITLARI ÜZERİNDE UZMAN BİLİRKİŞİLERCE ARAŞTIRMA YAPILMASININ GEREKMEMESİ
- TİS'DE BELİRTİLEN ESASLARA UYULUP UYULMADIĞININ ARAŞTIRILMASI ZORUNLULUĞU

ÖZETİ: Feshi gerektiren ekonomik neden olup olmadığı, alınan işletmesel kararların tutarlılıkla uygulanıp uygulanmadığı, bunun sonucu iş gücü fazlalığı olup oluşmadığı ve iş sözleşmesinin feshinde objektif kriterlerin göz önünde bulundurulup bulundurulmadığı uyumsuzluğun çözümü bakımından önem arz etmektedir. Mahkemece feshin geçerli nedene dayandığı sonucuna varılmış ise de, belirtilen hususlar yönünden ayrıntılı araştırma ve inceleme yapılmamış, sadece tanık anlatımları ve işverence sunulan bir kısım belgeler ile sonuca varılmıştır. Ne var ki, iddia, savunma ve fesih bildiriminde belirtilen nedenler, işyeri kayıtları üzerinde uzman bilirkişi aracılığı ile inceleme yapılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, öncelikle yukarıda belirtilen olgular açıklığa kavuşturulmalı, toplu iş sözleşmesi de celb edilerek 51. maddesinde öngörülen kriterlerin dikkate alınıp alınmadığı, fesihden önce ve sonra yeni işçi alınıp alınmadığı da tespit edildikten sonra dosya içeriği ile birlikte değerlendirmeye tabi tutularak, sonucuna göre feshin geçerli nedene dayanıp dayanmadığı belirlenmelidir.

DAVA: Davacı, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği reddetmiştir. Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

Davacı işçi, iş sözleşmesinin geçerli neden olmadan işverence feshedildiğini ileri sürerek feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini, işe başlatılmama halinde ödenmesi gereken tazminat ile boşta geçen süre ücretinin belirlenmesini istemiştir.

Davalı işveren, şirketin zarar etmesi, özel tüketim vergisinin yüksek oranda artması ve mali yapının olumsuz etkilenmesi nedeniyle yeniden yapılanma ve alınan tasarruf tedbirlerine rağmen ekonomik sıkıntıların giderilememesi üzerine son çare olarak davacının iş sözleşmesinin feshedildiğini, fesihten önce sendika ile yapılan görüşme ve belirlenen kriterlere riayet edilerek davacının işten çıkarıldığını belirterek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece savunmaya değer verilerek davanın reddine karar verilmiştir.

Dosya içeriğine göre davalı işverence yeniden yapılanma ve alınan tasarruf tedbirlerine rağmen ekonomik sıkıntıların giderilemediği gerekçesi ile davacının iş sözleşmesinin feshedildiği, fesihten önce davalı işverence ilgili kurumlara bildirimde bulunduğu ve işyerinde örgütlü sendika ile görüşme yaptığı anlaşılmaktadır. Feshi gerektiren ekonomik neden olup olmadığı, alınan işletmesel kararların tutarlılıkla uygulanıp uygulanmadığı, bunun sonucu iş gücü fazlalığı oluşup oluşmadığı ve iş sözleşmesinin feshinde objektif kriterlerin göz önünde bulundurulup bulundurulmadığı uyuşmazlığın çözümü bakımından önem arz etmektedir. Mahkemece feshin geçerli nedene dayandığı sonucuna varılmış ise de, belirtilen hususlar yönünden ayrıntılı araştırma ve inceleme yapılmamış, sadece tanık anlatımları ve işverence sunulan bir kısım belgeler ile sonuca varılmıştır. Ne var ki, iddia, savunma ve fesih bildiriminde belirtilen nedenler, işyeri kayıtları üzerinde uzman bilirkişi aracılığı ile inceleme yapılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, öncelikle yukarıda belirtilen olgular açıklığa kavuşturulmalı, toplu iş sözleşmesi de celb edilerek 51 .maddesinde öngörülen kriterlerin dikkate alınıp alınmadığı, fesihten önce ve sonra yeni işçi alınıp alınmadığı da tespit edildikten sonra dosya içeriği ile birlikte değerlendirmeye tabi tutularak, sonucuna göre feshin geçerli nedene dayanıp dayanmadığı belirlenmelidir. Eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 25.9.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.